

# KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU



INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 72 (5).

IZDAN 1 NOVEMBRA 1940

## PATENTNI SPIS BR. 16250

Ing. Švarc Artur, Zagreb, Jugoslavija.

Postupak za punjenje artiljeriskih i sličnih metaka.

Prijava od 1 aprila 1939.

Važi od 1 aprila 1940.

Predmet pronalaska pretstavlja postupak za punjenje artiljeriskih i sl. metaka sa tačnim doziranjem, hermetiskim zatvaranjem, čuvanjem od vlage, nezavisno od vremena skladištenja. Poznato punjenje baruta u kesice od impregnisanе svile ne zadovoljava u potpunoj meri stručne krugove. Samo šivanje i impregnisanje često puta nije savršeno i mali nedostaci u ovom prouzrokuju opasnost ulaženja vlage. Ako se pak ne gleda na te nedostatke, onda treba imati još u vidu, da se otvor kesice posle punjenja treba još jedanput sašiti, pri čemu opet nastaje opasnost, da kroz pogrešno sašivena mesta vlaga može ulaziti. Sam svileni materijal ne sagoreva istom brzinom u odnosu na barut, te iz toga razloga veći broj svilenih kesica nepovoljno utiče na ravnomernost sagorevanja i na homogenost eksplozivnog punjenja. Impregnisanа svilena kesica ima osim toga srazmerno veliku težinu, koja ide na uštrb punjenja. Do sada nije poznat postupak za izbegavanje ovih nedostataka.

Sada je nađeno, da se dobivaju punjenja potpuno hermetički zatvorena, dugotrajno sačuvana od vlage i jeftina, koja osim toga imaju približno istu brzinu sagorevanja kao i samo punjenje, a pri tome su vrlo laka. To se postiže u smislu pronalaska na taj način, što se barut stavlja u čaure proizvoljnog ili potrebnog oblika, izradene od nitroceluloznih derivata, uobličene u toplim celishodno čeličnim kalupima. Kao materijal dolazi takav nitrocelulozni derivat u obzir, koji je u stanju, da bez boje i anorganskih dodataka stvara tanke ploče, n. pr. celuloid. Od takvih vrlo tankih ploča izrađuje se čaura sa obodom

od nekoliko milimetara, na koji se naslanja poklopac sa isto takvim obodom. U cilju slepljenja poklopca i čaure primenjuju se organska rastvorna sredstva, koja su pogodna, da rastvaraju površinu nitroceluloznih materija i brzim sušenjem bez primene drugih sredstava međusobno vežu površine oboda, tako da poklopac i čaura postaje nerazdvojna homogena celina, koja je hermetički zatvorena.

**Primer izvođenja:** Za artiljerisko zrno, bacač mina itd. obrazuju se u zagrejanim celishodno čeličnim kalupima čaure poluloptastog oblika, sa kružnim obodom od 3 mm kao i poklopac odgovarajuće veličine sa obodom isto takvog oblika.

Čaura i poklopac sprema se unapred iz vrlo tanke ploče izredene iz nitroceluloze poznatim načinom ukrućivanja, n. pr. obradom pomoću kamfora, ali bez dodatka boja i anorganskih dodataka. U te čaure dozira se barut i vrši slepljivanje oboda čaure i poklopca premazivanjem sa organskim rastvornim sredstvima, n. pr. sa acetonom, etilenglikolom, amilacetatom i sl.

### Patentni zahtevi:

1. Postupak za punjenje artiljeriskih, minerskih i sl. metaka, naznačen time, što se barut stavlja u čaure, koje imaju gornji obod i na koje se stavlja poklopac sa isto takvim obodom, pri čemu su poklopac i čaura spravljeni od nitroceluloznih materijala, bez upotrebe boje i anorganskih materija, te što se posle doziranja poklopac i čaura međusobno slepe na obodima pomoću premazivanja sa organskim rastvornim sredstvima.

2. Postupak po zahtevu 1, naznačen time, što se primenjuje vrlo tanka ploča, stvrdnuta pomoću kamfora, n. pr. celuloid, uobličena u čauru i poklopac u zagrevanim celishodno čeličnim kalupima.

3. Postupak po zahtevu 1, naznačen time, što se kao sredstvo za slepljivanje primenjuje aceton, etilenglikol, amilacetat i sl.

---